

POSTANOWIENIE

7 sierpnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 7 sierpnia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K.T.

przeciwko J.P.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej J.P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z 15 maja 2025 r., II Ca 1419/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności

o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący pozwany J.P. powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, podnosząc, że na skutek naruszenia prawa procesowego, w szczególności art. 233 § 1 w związku z art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., a także błędnej subsumpcji prawa materialnego, tj. art. 189 k.p.c. i błędnej wykładni art. 442¹ § 2 w związku z art. 442¹ § 1 k.c., Sąd Okręgowy wydał wyrok rażąco sprzeczny z obowiązującym porządkiem prawnym, który nie powinien się ostać.

Wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

W zestawieniu z motywami zaskarżonego wyroku, bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by skarga kasacyjna była – w przyjętym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

W zakresie, w jakim w skardze wskazywano na dopuszczalność podniesienia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., stanowisko skarżącego kolidowało z jasnym brzmieniem art. 398³ § 3 k.p.c. i opierało się na nieaktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego, bazującym na stanie prawnym sprzed wejścia w życie powołanego przepisu. Błędne, a tym bardziej w stopniu oczywistym, nie było również przyjęcie, że powód ma interes prawny (art. 189 k.p.c.) w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkodę na przyszłość (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2022 r., II CSKP 283/22). Wbrew przekonaniu pozwanego, stwierdzenie przesłanek zastosowania art. 442¹ § 2 k.c. może mieć

miejsce również w toku postępowania cywilnego i nie wymaga uprzedniego skazania prawomocnym wyrokiem karnym (por. np. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2018 r., III CZP 108/17, OSNC 2018, nr 12, poz. 111 i powołane tam szerokie orzecznictwo).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[SOP]